

Příloha k protokolu o SZZk č.: .....

Diplomant: Jaroslava Günterová

Vysoká škola: PF JU

Obor: Učitelství pro ZŠ Aj - Šj

Katedra: pedagogiky a psychologie

Recenzent diplomové práce:

Datum odevzdání posudku: 21. 8. 2011

Mgr. Miroslav Procházka, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název:

Práce preventivny sociálně patologických jevů na základní škole

Autorka předkládá k posouzení práci, která je svým zaměřením velmi aktuální. Základní školy jsou postaveny před úkol realizovat v rámci svého výchovného a vzdělávacího programu systematickou primární prevencí. Tento úkol je metodicky řízen na úrovni jednotlivých krajů, poradensky je podporován ped. psych. poradnami, ale vlastní odpovědnost za realizaci programů v praxi zůstává na jednotlivých školách. Otázkou tedy zůstává, do jaké míry se mohou základní školy v této oblasti spolehnout na profesionální přístup pedagoga, který za tuto část výchovně vzdělávací práce ve škole odpovídá a jaké problémy výkon jeho funkce doprovázejí. Na tyto otázky se předložená práce pokouší odpovědět, a to v situaci, kdy k podobnému hodnocení pravidelně stále nedochází. Každodenní realita realizace prevence není předmětem systematické evaluace a nestává se základem pro indikování změn i pro systematickou práci se školními metodiky prevence. Cíl práce a zaměření výzkumu tak otevírá důležitý prostor pro další podobná šetření.

Teoretická část diplomové práce je logicky uspořádána, směřuje od obecnější charakteristiky sociálně patologických jevů k podrobnému popisu jednotlivých projevů rizikového chování a důsledků, které mají pro školní realitu. Tato část práce je obsahově zpracována dobře, autorka vhodně kombinuje aktuální informace z dostupné literatury i odpovídajících internetových pramenů. Autorka se přitom při sepsání této části práce setkala se dvěma problémy, které se odrazily i v textu samotném.

1. V dané oblasti dochází k velkým a častým koncepčním změnám. Narážíme na ně i v kontrastu názvu práce, kde se hovoří o preventivní „sociálně patologických jevů“ a v práci samotné, kde autorka již hovoří o prevenci „rizikového chování“. Autorka v textu na danou změnu upozorňuje (str. 10), ale neporovnává při vymezení základní terminologie to, k jakému

významovému posunu v tomto směru došlo. Bylo by proto vhodné při obhajobě se na pojem sociálně patologický jev a pojem rizikové chování stručně zaměřit a náležitě je komparovat. Nejde totiž v tomto případě jen o „sjednocení terminologie“, jak uvádí autorka, ale i o změnu paradigmatu.

2. Oblast prevence je komplikovaná také tím, že se zaměřuje na velmi široké spektrum problémů, je v tomto směru obsahově téměř bezbřehá. To se odráží i v struktuře třetí kapitoly, kde autorka, podle mého názoru, poněkud nesystematicky řadí a popisuje jednotlivé negativní jevy. Bylo by proto dobré v rozpravě během obhajoby zmínit, podle jakých hledisek se rozhodla jevy třídit a prezentovat.

Z formálního hlediska je zapotřebí vytknout teoretické části členění do kapitol (velmi minimalistická kapitola první a druhá kapitola na jedné straně? – ad str. 10). Problémem také je podprůměrná stylistická úroveň textu.

Praktická část obsahuje kvantitativně orientované šetření, provedené na vybraných základních školách v celé republice (79 respondentů). Autorka záměrně volí rozdílné typy lokalit, což může být předpokladem pro provedení vhodné komparace. Stanovuje si obecný cíl výzkumu, který je však, právě pro svou obecnost a šíři, splněn jen částečně. Problémem této části práce je také formulace výzkumných hypotéz (str. 55), což nakonec vede, ba musí vést, i k nejednoznačnému vyznění závěrů. Dílčí výsledky jsou prezentovány ale velmi důkladně a přehledně a přinášejí zajímavá zjištění. Vložená kazuistika není, podle mého názoru, dostatečně zakomponována do práce a náležitě zdůvodněna i zhodnocena.

Předložená diplomová práce v rovině teoretické části vyhovuje obvyklým standardům, v rovině formální úpravy splňuje základní požadavky na tento typ prací a v rovině praktického výzkumu se přibližuje základním požadavkům na samostatný výzkumný počín. Přes uvedené výhrady a s očekáváním upřesnění výsledků během rozpravy při obhajobě, práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji **velmi dobře**.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **velmi dobře**

Mgr. Miroslav Procházka, Ph.D. v.r.

podpis recenzenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 21. 8. 2011